

ΜΠΡΑΜΣ ΚΥΡΙΑΚΑΚΗΣ ΣΟΣΤΑΚΟΒΙΤΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΡΑΝΟΣ

ΠΙΑΝΟ
ΟΥΒΕ ΜΑΤΣΚΕ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΑΥΛΙΑΣ

Johannes Brahms (1833-1897)
Ακαδημαϊκή Πανηγυρική Εισαγωγή, έργο 80 (10')

Γιώργος Κυριακάκης (γεν.1967)
Κλωθώ, Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα εγχόρδων με κρουστά (2007) (25')

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Dmitri Shostakovich (1906-1975)
Συμφωνία αρ. 5, σε ρε ελάσσονα, έργο 47 (45')
I. Moderato, II. Allegretto, III. Largo, IV. Allegro non troppo

ΚΡΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ, ΜΟΝΗ ΛΑΖΑΡΙΣΤΩΝ
Λιουμπόβ Ποπόβα, σχέδιο βινιέτας για μουσικό περιοδικό, 1923-24, λιθογραφία.

Το 1923-1924 η Λιουμπόβ Ποπόβα είχε αναλάβει τον γραφιστικό σχεδιασμό του μουσικού περιοδικού "Muzikal'naja Nov". Στη συλλογή Κωσάκη του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης φυλάσσεται μια σειρά από αυτά τα γραφιστικά σχέδια.

Γεώργιος Βράνος
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

Ο Γεώργιος Βράνος, γεννήθηκε το 1969 στην Αθήνα. Από το 2010 είναι Επίκουρος Καθηγητής για διεύθυνση Ορχήστρας στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας στη Θεσσαλονίκη.

Παράλληλα με την πανεπιστημιακή του δραστηριότητα έχει την καλλιτεχνική διεύθυνση σε αρκετές παραγωγές της Εθνικής Λυρικής Σκηνής (*Κρητικοσύλα, Εύθυμη Χίρα, Καρυσθραύση κ.α.*) ενώ διεθνήει συχνά τις μεγάλες ελληνικές ορχήστρες.

Τα προηγούμενα επτά χρόνια διετέλεσε Α' αρχιμουσικός και αναπληρωτής Γενικός Μουσικός Διευθυντής (Generalmusikdirektor) στην Όπερα του Regensburg (2003-2008) και στη Κρατική Όπερα του Coburg (2008-2010), όπου ήταν και καλλιτεχνικός διεθυντής της συμφωνικής Ορχήστρας Νέων Coburg, ενώ την περίοδο 2004-2005 ήταν Γενικός Μουσικός Διευθυντής στην όπερα του Regensburg (G.M.D.).

Όπερες καθώς και συμφωνικά κοντσέρτα, πολλές φορές και με τη σύμπραξη της περίφημης παιδικής χορωδίας των Domspatzen και τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Όπερας του Regensburg, απέσπασαν ενθουσιώδεις κριτικές από το γερμανικό, αλλά και διεθνή Τύπο. Ως αρχιμουσικός στην Όπερα του Pforzheim, από το 1997-2003 διηύθυνε εκτός του γνωστού ρεπερτορίου και αρκετές πρώτες εκτελέσεις, πολλές φορές και με τη σύμπραξη της Ορχήστρας Μουσικής Δωματίου της Νοτιοδυτικής Γερμανίας (Südwestdeutsches Kammerorchester Pforzheim), ενώ παράλληλα ήταν και καλλιτεχνικός διεθυντής για δύο συνεχόμενα χρόνια (1998-99) των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων στο Gasteig και το Prinzregententheater προς τιμήν της Μαρίας Κάλλας με τη συμφωνική Ορχήστρα του Μονάχου και την Ορχήστρα Kammerphilharmonie της Αγίας Πετρούπολης.

Για το συμφωνικό ρεπερτόριο, αλλά και τη συνεργασία με νέους εκτελεστές, εκτός από τις διάφορες Ορχήστρες και Όπερες που συνεργάστηκε, έπαιξε ρόλο το ότι διετέλεσε το 1996 βοηθός του Μιλτ. Καρούδη και του Theodor Guschlbauer σε παραγωγές της Εθνικής Συμφωνικής Ορχήστρας της Ε.Ρ.Τ. Ιδιαίτερη σημασία για την πορεία του είχε και η ανάληψη της καλλιτεχνικής διεύθυνσης, για δύο συνεχόμενα έτη, της πρώτης του ορχήστρας το 1994, της Συμφωνικής Ορχήστρας του Παν/μίου του Μονάχου, γεγονός που σχολιάστηκε με ενθουσιασμό από τον γερμανικό Τύπο (Süddeutsche Zeitung, Münchner Merkur κ.α.), ως τελειοφορίας της Ανωτάτης Μουσικής Ακαδημίας του Μονάχου στη τάξη του H. Michael, όπου σπούδασε με υποτροφία του Ιδρύματος «Α. Ωνάσης».

Ούβε Μάτσκε
ΠΙΑΝΟ

Ο Ούβε Μάτσκε γεννήθηκε στην Γερμανία. Σπούδασε στην Ανωτάτη Σχολή Μουσικής «Φράντς Λιστ» της Βαϊμάρης, στην τάξη της καθηγήτριας Γιουλιάνε Λέρχε, και με κρατική υποτροφία, ως αριστούχος, έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στην Ακαδημία «Φράντς Λιστ» της Βουδαπέστης. Συγχρόνως, παρακολούθησε μαθήματα στο «Διεθνές Μουσικό Σεμινάριο» της Βαϊμάρης, στις τάξεις των καθηγητών Γιάκομπ Λατίνιερ (Νέα Υόρκη) και Πέτερ Σόλμους (Βουδαπέστη), ενώ έλαβε μέρος με επιτυχία σε διεθνείς διαγωνισμούς πιάνου στη Γερμανία, την Ουγγαρία και την Ιταλία.

Από το 1980 έως το 1987 δίδαξε πιάνο στην Ανωτάτη Σχολή Μουσικής «Φράντς Λιστ» στη Βαϊμάρη. Από το 1987 ζει στην Ελλάδα και είναι Καθηγητής στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Ο Ούβε Μάτσκε έχει δώσει πολυάριθμα ατομικά ρεσιτάλ σε μεγάλα μουσικά κέντρα όπως στη Μόσχα, το Αμβούργο, το Μόναχο, το Βερολίνο, τη Λειψία, τη Δρέσδη κ.α. Ο Τύπος έχει εξάρει τον ιδιαίτερο προσωπικό τρόπο ερμηνείας του, που χαρακτηρίζεται από μεγάλη αισθαντικότητα και λαμπρή δεξιοτεχνία.

Ως σολίστας έχει συμπράξει με σημαντικές ορχήστρες ευρωπαϊκών χωρών, καθώς και με τις Κρατικές Ορχήστρες Αθηνών και Θεσσαλονίκης και την Ορχήστρα των Χρωμάτων.

Στη μουσική δωματίου έχει συμπράξει με πολυποίκιλα μουσικά σύνολα διεθνούς κύρους, όπως το Κουαρτέτο Γκεβέντσκους, το Κουαρτέτο Εγχόρδων της Λειψίας και το κουαρτέτο Komitas της Αρμενίας, με σημαντικούς σολίστες όπως οι Β. Χούντεσεκ και Β. Μιλάνοβα (βιολί), Κ. Φέλτς (τσέλο) και Λ.Φ. Ραμπίν (τραγουδι). Έχει εμφανιστεί σε μεγάλες μουσικές διοργανώσεις και σημαντικές αίθουσες όπως στο Φεστιβάλ του Μπράουνσβαϊγκ, Φεστιβάλ της Ερφούρτης, Mozart-Gesellschaft του Μονάχου, Cemal Resit Rey Konser Salonu της Κωνσταντινούπολης, στα Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και Θεσσαλονίκης, στα Δημήτρια κ.α.

Ηχογραφήσεις με τον Ούβε Μάτσκε έχουν γίνει από τη Γερμανική, την Ελληνική και την Κυπριακή Ραδιοφωνία-Τηλεόραση. Στην δισκογραφία του περιλαμβάνονται έργα των Μπαχ, Σούμαν, Σούμπερτ, Λιστ, Μουσόργκκι και Τσόιγκρα (EMI, Virgin, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Irida Classical).

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ (Ε.Τ.Ο.Σ.) ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Κωνσταντίνος Ζέρβας

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
Δόμνα Ευνουχίδου

ΜΕΛΗ
Μαρία Βαζίκη
Μιχάλης Λαπιδάκης
Ευσταθία Μαυρίδου-Γκουτζικά

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

Α. Μυράτ (Καλλιτεχνικός Διευθυντής), Κ. Μιμκοπούλου (Αν. Διοικητική Διευθύντρια), Μ. Νιμμή (Γραμματεία), Μ. Παπακωνσταντίνου (Γραμματεία Καλλιτεχνικής Διεύθυνσης – Εκπαιδευτικά Προγράμματα), Φ. Χατζησίμου (Υλοποίηση Καλλιτεχνικού Προγραμματισμού), Σ. Ιωαννίδης, Ν. Κυριακού (Προβολή & Επικοινωνία), Θ. Κοραμανίδου (Μουσική Βιβλιοθήκη- Αρχείο), Μ. Αδάμος, Έ. Τερζή (Λογιστήριο), Έ. Παράσχου, (Ταμείο), Π. Γιάντσης, Γ. Νιμής (Φροντιστές)

ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

Α' Βιολιά (Εξάρχοντες) Σ. Παπάνας, Α. Σουσόμογλου / (Κορυφαίοι Α) Γ. Πετρόπουλος, Θ. Παπαλίδης / (Tutti) Ε. Παπαδημήτρης, Ε. Δελφινόπουλος, Κ. Αρκαντής, Γ. Κανδυλίδης, Α. Παπανικολάου Γ. Παπά, Μ. Σπανού, Ε. Τολακούδη, Χ. Λαζαρίδου, Γ. Γαρυφαλλάς, Έ. Λάππας, Σ. Κακάμπορας, Ρ. Εφίμοβα Ποπαλίδη
Β' Βιολιά (Κορυφαίοι Α) Α. Τζιμα / (Κορυφαίοι Β) Α. Τζιαφέρης, Ν.Μπόγκοραντ / (Tutti) Μ. Τσποτσίδης, Θ. Θεοδωρίδης, Δ. Παπασεργίου, Ι. Both, Ε. Κουζώφ, Π. Μυλαράκη, Ε. Αδαμόπουλος, Μ. Εκλεκτού, Γ. Κουγιουμτζόγλου, Μ. Μιχαλίδης, Ί. Σελμαζιζίδης, Ί. Συμονίδου, Α. Μισυρλή, Ν. Τσανακάς, Ι. Τοπούρια
Βιόλες (Κορυφαίοι Α) Ν. Νικολαΐδης, Χ. Σερά / (Κορυφαίοι Β) Α. Πορίκης, Α. Βόλτσον / (Tutti) Φ. Ποπικά, Ε. Παραλίκα, Χ. Βλάχος, Κ. Μητροπούλου, Β. Θεοδωρίδου, Δ. Δελφινόπουλος, Ρ. Τερζιάν, Δ. Φωτιάδης, Π. Μεταξάς, Θ. Σουργκούνης
Βιολοντσέλα (Κορυφαίοι Α) Β. Σαΐτης, Α. Χανδράκης, Ν. Γκουντίμοβ / (Κορυφαίοι Β) Α. Μανώλα / (Tutti) Β. Δάβερης, Δ. Πολυζωίδης, Γ. Στέφος, Χ. Γρίμπος, Μ. Ανισέγκου, Δ. Αλεξάνδρου, Ι. Κανάτσου, Ζ. Στέπιτς
Κοντραμπάσο (Κορυφαίος Α) Χ. Χεμαρίδης / (Κορυφαίοι Β) Γ. Χατζής, Η. Σουμειλίδης / (Tutti) Ε. Μπουλασίκη, Ε. Παντελίδου, Α. Κυρίδης, Μ. Σαπουντζής, Γ. Πολυχρονιάδης
Φλάουτα (Κορυφαίοι Α) Ν. Δημόπουλος, Ό. Γκόγκας / (Κορυφαίοι Β) Γ. Ανισέγκας, Μ. Χατζή / (Tutti) Ν. Κουκής
Όμποε (Κορυφαίοι Α) Δ. Καλαξίδης, Δ. Κίτσος / (Κορυφαίοι Β) Γ. Τσόγιας-Ραζάκοβ / (Tutti) Π. Κουγιουμτζόγλου
Κλαρινέτα (Κορυφαίοι Α) Κ. Παπαδόπουλος, Χ. Γρασιλίδης / (Κορυφαίοι Β) Α. Σταυρίδης / (Tutti) Β. Καρατζιβας
Φαγκότα (Κορυφαίος Α) Γ. Πολίτης / (Κορυφαίοι Β) Κ. Βαβάλας, Μ. Πουλιούδη / (Tutti) Μ. Ηλιοπούλου
Κόρνα (Κορυφαίος Α) Τ. Ελευθεριάδης / (Κορυφαίοι Β) Β. Βροδέλης, Π. Φεϊζός / (Tutti) Δ. Δεσποτόπουλος, Ν. Μήτρος
Τρομπέτες (Κορυφαίοι Α) Σ. Παπαδόπουλος, Γ. Νέτσας / (Κορυφαίοι Β) Γ. Λασκαρίδης / (Tutti) Δ. Κουρατζίνος
Τρομπόνα (Κορυφαίοι Α) Φ. Στεφανίδης, Α. Ντώνες / (Κορυφαίοι Β) Φ. Δράκος, Γ. Κόκκορας / (Tutti) Ε. Μπαλτάς
Τούμπα (Κορυφαίοι Β) Γ. Τηνακούδης, Π. Γεωργιάδης / Τύμπανα (Κορυφαίοι Α) Δ. Βίτσης, Β. Αφανάσιβ
Κρουστά (Tutti) Ε. Αγγουριδάκης, Ν. Μιχαλίδου / Άρπα (Κορυφαία Α) Κ. Γίμα / Πιάνο (Κορυφαία Α) Μ. Λιακοπούλου

Έφορος Κ.Ο.Θ. Ε. Μπουλασίκη / Βοηθός Εφόρου Ε. Δελφινόπουλου.

Οι μόνιμοι μουσικοί της Κ.Ο.Θ. αναφέρονται με σειρά αρχαιότητας.

Συντονισμός-Επιμέλεια ύλης Σάκης Ιωαννίδης
Επιμέλεια Μουσικολογικών αναλύσεων: Evelin Voigtmann
Σχεδιασμός εντύπου: Graphicbox
Εκτύπωση: ΚΕΘΕΑ ΣΧΗΜΑ & ΧΡΩΜΑ

Johannes Brahms (1833-1897)

Ακαδημαϊκή Πανηγυρική Εισαγωγή, έργο 80 (10')

Ο Johannes Brahms ήταν ήδη μια ηγετική μουσική φυσιογνωμία, όταν το 1879 το Πανεπιστήμιο του Breslau του ανένευσε τον τιμητικό τίτλο του επίτιμου διδάκτορα. Για να εκφράσει τις ευχαριστίες του προς το Πανεπιστήμιο, ο Μπραμς συνέθεσε το 1880 μια Εισαγωγή με τον τίτλο *Akademische Festouvertüre*.

Η *Ακαδημαϊκή Πανηγυρική Εισαγωγή, έργο 80*, μια συμφωνική εισαγωγή χωρίς ιδιαίτερα σφιχτή δόμηση, παρεκκλίνει κάπως από τα αυστηρά καθιερωμένα της συμφωνικής φόρμας, τα οποία ο ίδιος ο Μπραμς –θερμός και συνειδητός οπαδός της μπετοβενικής φόρμας– τπρεί πιστά στην ορχηστρική μουσική του. Το έργο σπρτίζεται σε διάφορα θέματα από φοιτητικά τραγούδια της εποχής. Δεν είναι περίεργο το ότι ο Μπραμς αντλεί υλικό από επίκαιρες μελωδίες σε μια τέτοια περιστασιακή μουσική, εάν μάλιστα αναλογιστεί κανείς και το μεγάλο ρόλο που παίζει στο έργο του γενικότερα το λαϊκό τραγούδι. Η όλη σύνθεση στην ουσία διαρβρώνεται από μια έκθεση και μια επανέκθεση, στην οποία ξανακούγονται τα κυριότερα θέματα στη βασική πλέον τονικότητα.

† Κώστας Γριμάλδης

Γιώργος Κυριακάκης (γεν.1967)

Κλωθώ, Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα εγχόρδων με κρουστά (2007) (25')

Αφιερωμένο στον Ούβε Μάτσκε, είναι το πρώτο από μια τριλογία κοντσέρτων, στα οποία κυρίαρχο ρόλο κατέχουν η ιδιαίτερη τροπική αντιμετώπιση του υλικού και η αποδέσμευση της γλώσσας και της φόρμας από τα στενά κεντροευρωπαϊκά πρότυπα των τελευταίων τριών αιώνων. Το σόλο όργανο δεσπόζει όχι τόσο μέσω φαντασμαγορικών δεξιοτεχνικών ακροβατισμών, όσο μέσω των εσωτερικών εκφραστικών απαιτήσεων της σύνθεσης. Η ασματική προσέγγιση του υλικού συνιστά το βασικό μορφοποιητικό μοχλό του έργου.

Κεντρική εξωμουσική αφετηρία της τριλογίας αποτελούν οι ισάριθμες Μοίρες της ελληνικής μυθολογικής παράδοσης. Η Κλωθώ, η πρώτη Μοίρα, ουράνια και συνάμα χθόνια, γνέθει το νήμα της ζωής και ψάλλει το Παρόν.

Με την πρόθεση μιας αισθησιακής-υποκειμενικής ηχητικής πραγμάτωσης του ψυχολογικού περιεχομένου του μύθου, το έργο εξελίσσεται δραματουργικά σε τρεις ασύμμετρες φάσεις, όπου συνεχείς μεταμορφώσεις ενός κυταρικού υλικού τεσσάρων τριχορδίων αρθρώνουν ρευστές ηχητικές καταστάσεις, που σχηματοποιούνται οριστικά στο τέλος της δεύτερης φάσης με την κατέντζα-κορύφωση του πιάνου.

Γιώργος Κυριακάκης

Dmitri Shostakovich (1906-1975)

Συμφωνία αρ. 5, σε ρε ελάσσονα, έργο 47 (45')

I. Moderato, II. Allegretto, III. Largo, IV. Allegro non troppo

Δεν θα ήταν υπερβολή αν λέγαμε ότι ο Shostakovich βρίσκεται στην κορυφή της νεότερης σχολής Ρώσων συνθετών και ότι η ακτινοβολία του είχε ξεπεράσει από πολύ νωρίς τα σύνορα της πατρίδας του. Το 1936 κατηγορήθηκε επίσημα ότι με την όπερα του *Λαϊδή Μάκβεθ «φέρνει στη μουσική το χάος»* και ότι «αρνείται την απλότητα, το ρεαλισμό και τη μελωδία...». Η κριτική αυτή συγκλόνισε τον συνθέτη και είχε ως αποτέλεσμα μια βαθιά ψυχική κρίση που κράτησε μεγάλο διάστημα.

Το 1937 αρχίζει ξαφνικά πάλι να συνθέτει και το αποτέλεσμα, η *5η Συμφωνία*, συνθέζεται να λέγεται από πολλούς ότι είναι «αυτοβιογραφική». Ο ίδιος ο Shostakovich σε ένα άρθρο του στην εφημερίδα *Wetschernaya Moskwa*, την ίδια χρονιά, ονομάζει το έργο αυτό: «... μια δημιουργική απάντηση ενός Σοβιετικού καλλιτέχνη πάνω σε μία λογική κριτική». Συνεχίζοντας στο ίδιο άρθρο, παίρνοντας θέση πάνω στη σύνθεσή του αυτή, γράφει: «Το θέμα της συμφωνίας μου αυτής είναι η δημιουργία της προσωπικότητας. Με αυτό κυρίως το λυρικό έργο θέλω να αναδείξω τον Άνθρωπο με όλα του τα βιώματα. Στο Finale προσπαθώ να διαλύσω τα τραγικά μοτίβα του α' μέρους γεμάτος ελπίδα για τη ζωή... Η 5η Συμφωνία έχει ως πρότυπο τη φόρμα της κλασικής συμφωνικής μουσικής με 4 μέρη. Είναι ένα τυπικό συμφωνικό έργο και –όπως μου φαίνεται– συγκρινόμενο με προηγούμενες ορχηστρικές συνθέσεις μου είναι πιο προχωρημένη...».

Η πρώτη εκτέλεση της 5ης Συμφωνίας έγινε την 21η Οκτωβρίου 1937. Την ορχήστρα της Φιλαρμονικής του Leningrad διηύθυνε ο Jewgeni Mrawinski που βρισκόταν τότε στην αρχή της καριέρας του.

Βασίλης Ζαρόγκας